

섹션 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

DOI 10.36074/logos-13.03.2026.004

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТ НА ФІНАНСОВУ ПОЛІТИКУ КРАЇНИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Рудик Ольга Романівна¹

---

1. канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівський національний університет імені Івана Франка, УКРАЇНА

ORCID ID: 0000-0002-0822-0580

Розуміння ролі криптовалют в фінансовому просторі країни пов'язано з усталеними парадигмами економічної науки. Відповідно до наукового доробку львівської наукової школи, зазначимо, що: «наукова матриця формування категорії «фінанси» на різних рівнях фінансової науки є «сукупністю керованих суспільних відносин розподільчого характеру, які змінюють наявну величину та структуру вартості з метою формування постійно діючої системи досягнення завдань і цілей на підставі сформованого інтересу чи вимог середовища. Відносини розподільчого характеру охоплюють процеси формування, розподілу, перерозподілу та використання зазначеної вартості на усіх етапах функціонування суспільства [1]. Тобто, можна наголосити на тому, що криптовалюта, як інноваційний інструмент, потребує правової фіксації для гармонізації її впливу на фінансові процеси у суспільстві. Вважаємо, що сучасне законодавство доцільно врегулювати в частині надання фінансових послуг в сфері користування крипто-інструментами [2, 3]. Важливим, в умовах сьогодення, є здійснення макрофінансового аналізу за двома напрямками оцінки фінансової системи, яка підпадає під вплив криптовалют в умовах невизначеності глобального економічного середовища: 1) як цілісної відкритої динамічної системи; 2) як сукупності окремих динамічних систем, що можуть володіти ознаками лінійності, нелінійності, конвергентності та дивергентності. Для підвищення ефективності фінансово-математичного блоку актуалізуємо перехресний аналіз за допомогою композитних випереджаючих індикаторів. [4]. Запропонований напрям отримання оціночної інформації на макрорівні, на нашу думку, дозволить підвищити рівень ефективності не тільки грошово-кредитної політики, а й

섹션 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

покращить фінансову стійкість банківської системи. Вважаємо за необхідне наголосити на потребі удосконалення: законодавства, яке врегульовує діяльність банківських установ [5], методичних рекомендацій для підприємств щодо управління кредитними ресурсами [6], алгоритмів аудиту поточної діяльності суб'єктів господарювання [7]. Це дозволить імплементувати криптовалюти в операційні, фінансові та інвестиційні процеси підприємців на офіційному рівні. Дасть можливість гармонізувати податкові взаємовідносини та створить передумови для управління фінансовими ризиками зазначеного явища.

Формування феномену «криптовалюта» перебуває на початковому етапі, проходить шість послідовних стадій, які включають в себе кожен з попередніх, а саме визнання «криптовалютних грошових одиниць» як: нематеріальних активів, резервів, інвестиційної нерухомості, фінансових інструментів, грошових еквівалентів, грошових коштів. Сучасний етап розвитку електронних транзакцій з використанням криптовалют передбачає їх ідентифікацію в системі бухгалтерського обліку та контролю як оборотних нематеріальних активів, які можуть бути спожиті в короткостроковому періоді часу і повністю переносять свою вартість на новостворену продукцію (роботи, послуги) [8]. Невирішеними залишаються проблеми стабільності зазначеного інструмента, яка, в поєднанні з сезонними коливаннями специфічних напрямів підприємницької діяльності [9], може створити кумулятивні деструктивні наслідки як для окремого суб'єкта господарювання, так і для галузі. Це в осяжній перспективі формує проблеми з плато- та кредитоспроможністю на кредитному ринку, і, як наслідок, погіршує стійкість фінансової системи. З зазначеного випливає необхідність трансформації фінансової політики на макrorівні, особливо таких її складових, як грошово-кредитна та макропроденційна. На нашу думку, для забезпечення стійкості фінансового середовища країни необхідно актуалізувати такі напрями реалізації фінансової політики, як:

- визнання на законодавчому рівні криптовалют як легальних фінансових інструментів та імплементация бюрократичної складової в операції, які їх містять. Необхідно створити юридичні передумови для виникнення зобов'язань у сторін інноваційних цифрових фінансових відносин перед статистичними, податковими органами та центральним банком країни;

- створення контролюючих фінансових органів на національному та глобальному рівні, які будуть здійснювати моніторинг, контроль та оцінку операцій з криптовалютами. Це дасть можливість підвищити ефективність монетарної політики та своєчасно реагувати на відповідність цифрових інструментів - товарно-матеріальним цінностям на усіх рівнях економіки

섹션 3.

FINANCE AND BANKING; TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

країни. Стабілізує дисбаланси у вартості грошових інструментів та посилить керованість інфляційними явищами;

- забезпечення синергії між цифровими національними одиницями, електронним вираженням грошової маси в банківських системах та криптовалютами. Вважаємо за необхідне актуалізувати імплементацію криптовалют в системи розрахунків з подальшим посиленням керованості цього фінансового інструмента обміну;

- розробка дієвих методів фінансового моніторингу обігу криптовалют для запобігання виникнення таких явищ, як відмивання коштів, криміналізація фінансових операцій, фінансові шахрайства, гібридна агресія на фінансову систему країни тощо. Розширення прав відділів боротьби з кіберзлочинами та розробка алгоритмів блокування коштів, які викрадаються - своєчасні, потребують подальшого вивчення для удосконалення усіх фінансових процесів;

- впровадження в чинне законодавство, яке регулює валютні операції [10, 11] обмежень на операції з криптовалютами, що підвищить стійкість грошового ринку, дозволить операціям центрального банку залишатися ефективними. Наголошуємо на важливості формування резервів на рахунках фінансового регулятора країни великими держателями криптовалют. Законодавче закріплення такої норми сприятиме контролю за їх міжнародним обігом та сповільнить спекулятивні операції.

Отже, криптовалюти в умовах цифровізації економік світу, на нашу думку, потребують для стабілізації їх вартості та декриміналізації фінансових операцій удосконалення інфраструктури фінансової системи, а саме впровадження імперативних положень, які дозволять контролювати інноваційні цифрові інструменти обміну та накопичення за їх допомогою вартості. Підкреслюємо важливість реформування фінансового права в сучасних умовах, адже бездіяльність на макрорівні може створити умови для фінансової кризи, яка зруйнує традиційні економічні взаємовідносини між членами суспільства, знизить рівень купівельної спроможності населення, знищить вартість тимчасово вільних фінансових ресурсів на ринку. Інвестиційна спроможність суб'єктів економіки, яка є рушієм економічного розвитку країни, потребує законотворчих рішень у сфері регулювання криптовалют, що сприятимуть її ефективній реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Бодаковський, В.Ю. (2024). Дефінітивна суть категорії «фінанси» в умовах трансформації фінансової науки в Україні. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна: збірник наукових праць, Вип. 1. 3-11. DOI: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2024-1-1>

- [2] Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 3-4). Із змінами, внесеними згідно із Законами. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
- [3] Новий закон про фінансові послуги та фінансові компанії встановлює чіткі вимоги до роботи фінустанов. НБУ. Вилучено з: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/noviy-zakon-pro-finansovi-poslugi-ta-finansovi-kompaniyi-vstanovlyuye-chitki-vimogi-do-roboti-finustanov>
- [4] Бодаковський, В.Ю. & Бодаковський, Ю.В. (2025). Теоретичні засади побудови конвергентної нелінійної динамічної моделі фінансової системи країни. Економіка та управління. Вип. 1, 91-97. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-7872.1.2025.13>
- [5] Закон України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6). Із змінами, внесеними згідно із Законами Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
- [6] Бодаковський, В.Ю. (2005). Проблеми залучення кредитних ресурсів вітчизняними підприємствами. Фінанси України, Вип. 1, 106-112
- [7] Lazaryshyna, I., Antoniuk, N. & Bodakovskyy, V. (2023). Financial, accounting, and analytical ensuring of the formation of the anti-crisis potential of financial regulation and control systems in Ukraine under the conditions of digitalization. Ad Alta, 13. 101-111
- [8] Бодаковський, В.Ю., Рудик, О.Р. & Ковальчук, Т.І. (2023). Удосконалення обліку та контролю криптовалют у зовнішньоекономічних електронних грошових операціях. Ефективна економіка, №6 DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.37> Вилучено з: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1713/1726>
- [9] Yemelyanov, O., Petrushka, T., Lesyk, L., Havryliak, A., Yanevych, N., Kurylo, O., Bodakovskyy, V., Skoropad, I., Danylovych, T. & Petrushka, K. (2023). Assessing the Sustainability of the Consumption of Agricultural Products with Regard to a Possible Reduction in Its Imports: The Case of Countries That Import Corn and Wheat. Sustainability, (15), 9761
- [10] Крупка, М., Андрущак, Є., & Пайтра, Н. (2023). Банківська система: підручник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка (in Ukrainian)
- [11] Закон України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 30). Із змінами, внесеними згідно із Законами. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>